

[С. П. Пачкова](#)

Поєнешті-Лукашівська культура

ПОЄНЄШТІ-ЛУКАШІВСЬКА КУЛЬТУРА — археологічна культура. Датована кінцем 3 ст. до н. е. — 2-ю половиною 1 ст. до н. е. Займала Карпато-Дністровській регіон у межиріччі Дністра та приток Дунаю — р. Прут і Сірет. Перша пам'ятка — могильник Поєнешті у м. Васлуй (Румунія), що був відкритий наприкінці 1930-х рр. Нині відомо бл. 200 поселень, могильників і окремих знахідок, з них в українському Подністров'ї — до 40-а. Поселення мисові та низинні. Деякі з мисових — укріплені городища (Рудь), однак більшість — селища площею до 2 га, забудовані різними за конструкцією житлами, господарськими спорудами, ямами та надвірними вогнищами. Наземні житла невеликі (15—20 м²), зі стінами плотово-каркасної конструкції, обмащеними глиною, здебільшого однокамерні з відкритими вогнищами, однак трапляються і великі (48 м²), двокамерні, з глинобитними вогнищами (Круглик). Напівземлянки прямокутні або овальні у плані площею до 20 м² із вогнищами, викладеними камінням чи глиною, та земляними лежанками вздовж стін (Ульма, Лукашівка II у Молдові). Могильники — «поля поховань» без зовнішніх ознак, обряд — кремація небіжчиків на стороні (місця спалення небіжчиків виявлені у Поєнешті та Боросешті в Румунії). Майже всі поховання в могильниках Поєнешті та Лукашівка урнові, у Долинянах в Україні — ямні. Залишки кремації без рештків поховального вогнища, урни — чорнолощені горщики, глеки та супниці (у них клали прикраси, деталі одягу, інколи знаряддя праці), покришки — миски. Населення було осілим, займалося орним землеробством (виросували просо, пшеницю, ячмінь, коноплю), приселищним тваринництвом (розводили велику рогату худобу, овець, свиней, коней), залізодобувним, ковальським, гончарським та іншими ремеслами; підтримувало економічні та культурні зв'язки з античними містами Чорного

моря та сусідніми племенами. П.-Л. к. належить до кола латенізованих культур, тобто таких, що зазнали впливів цивілізації кельтів. Вона склалася внаслідок переселення середньоєвропейських племен певною мірою під тиском кельтів, тому в цій культурі, окрім рис субстратної гетської, присутні риси різних культур: [латенської культури](#), *поморської культури*, [пшеворської культури](#), [зарубинецької культури](#) та, особливо, різних груп ясторфської культури. Пам'ятки П.-Л. к. пов'язують із бастарнами, які, за античними письмовими джерелами, у цей час перебували у Нижньому Подунав'ї.

Рекомендована література

1. Федоров Г. Б. Население Прутско-Днестровского междуречья // Мат. и исследования по археологии СССР. Москва; Ленинград, 1960. № 89;
2. M. Babeş. Die Poienesti-Lukaşevka Kultur // Saarbrücker Beiträge zur Altertumskunde. Bd. 30. Bonn, 1993.

Бібліографічний опис:

Поєнешті-Лукашівська культура / С. П. Пачкова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-890222>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).